

Plan van aanpak windmolens Groote Lindt Zwijndrecht



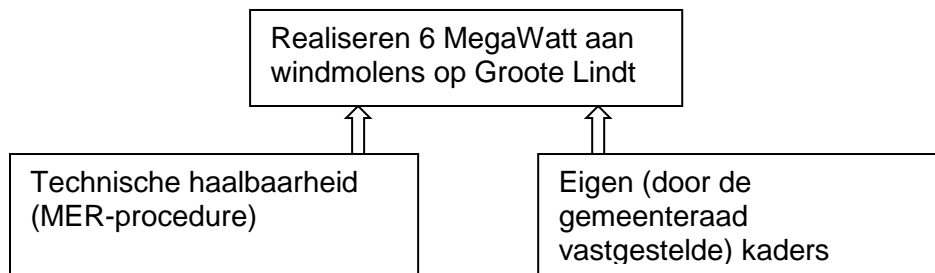
Oktober 2014
Portefeuillehouder: Henk Mirck
Ambtenaar: Melanie Morlog

Doelstelling

De doelstelling om windmolens te plaatsen kent twee aanleidingen: Onze eigen ambities op het gebied van duurzaamheid en de opgave die de provincie ons heeft gegeven, namelijk het realiseren van 6 MegaWatt aan windenergie op land en wel op de locatie Groote Lindt.

De doelstelling is dus het realiseren van deze opgave. Echter, hiervoor moet eerst uit onderzoek blijken of het überhaupt mogelijk is om de windmolens op Groote Lindt te realiseren, zowel technisch als binnen eigen te stellen kaders. Immers moet de realisatie van windmolens ook maatschappelijk verantwoord zijn. Er moet een afweging gemaakt worden op zowel technisch als maatschappelijk gebied. Hiervoor moeten kaders gesteld worden waarbinnen we de realisatie van windmolens mogelijk willen maken.

Schematisch zijn er dus de volgende doelstellingen:



Waar staan we nu?

Intentieovereenkomst

10 juli jongstleden is de intentieovereenkomst ondertekend met de provincie waarmee wij de bevoegdheden hebben gekregen om het proces verder uit te voeren en de afwegingen te maken. Exact betekent het overdragen van de bevoegdheden in het kader van de Electriciteitswet dat wij bevoegd orgaan zijn geworden om de bestemmingsplanprocedure te voeren en daarmee dus ook uiteindelijk *ja* of *nee* te zeggen tegen de realisatie van windmolens op Groote Lindt.

De gemeenteraad heeft 24 juni jongstleden positief besloten over het ondertekenen van de intentieovereenkomst met de provincie met als voornaamste reden zelf de regie te houden van het proces. Dit betekent dat wij aan het begin staan van het werken naar de subdoelstellingen zoals weergegeven in bovenstaand schema.

Groote Lindt

Groote Lindt is door de provincie aangewezen als locatie om windmolens te realiseren. De provincie is op deze locatie gekomen voor onze gemeente aan de hand van drie selectiecriteria die zij voor de hele provincie Zuid-Holland hebben gehanteerd, te weten:

- Voorkeur enkelvoudige lijnopstellingen
- Combinaties met grootschalige infrastructuur en grootschalige bedrijvigheid;
- Scheidslijnen land-water

Om precies te zijn heeft de Provincie een lijn getrokken op Groote Lindt langs de Oude Maas. Dit is de locatie waar windmolens mogelijk gerealiseerd kunnen worden.

In 2013 heeft adviesbureau Bosch & Van Rijn een eerste technische verkenning gedaan naar een aantal locaties binnen de Drechtsteden. In dit rapport *Windenergie in de Drechtsteden? Verkenning van kansen en beperkingen van 11 locaties*, zijn een aantal kanttekeningen geplaatst bij diverse locaties waaronder Groote Lindt.

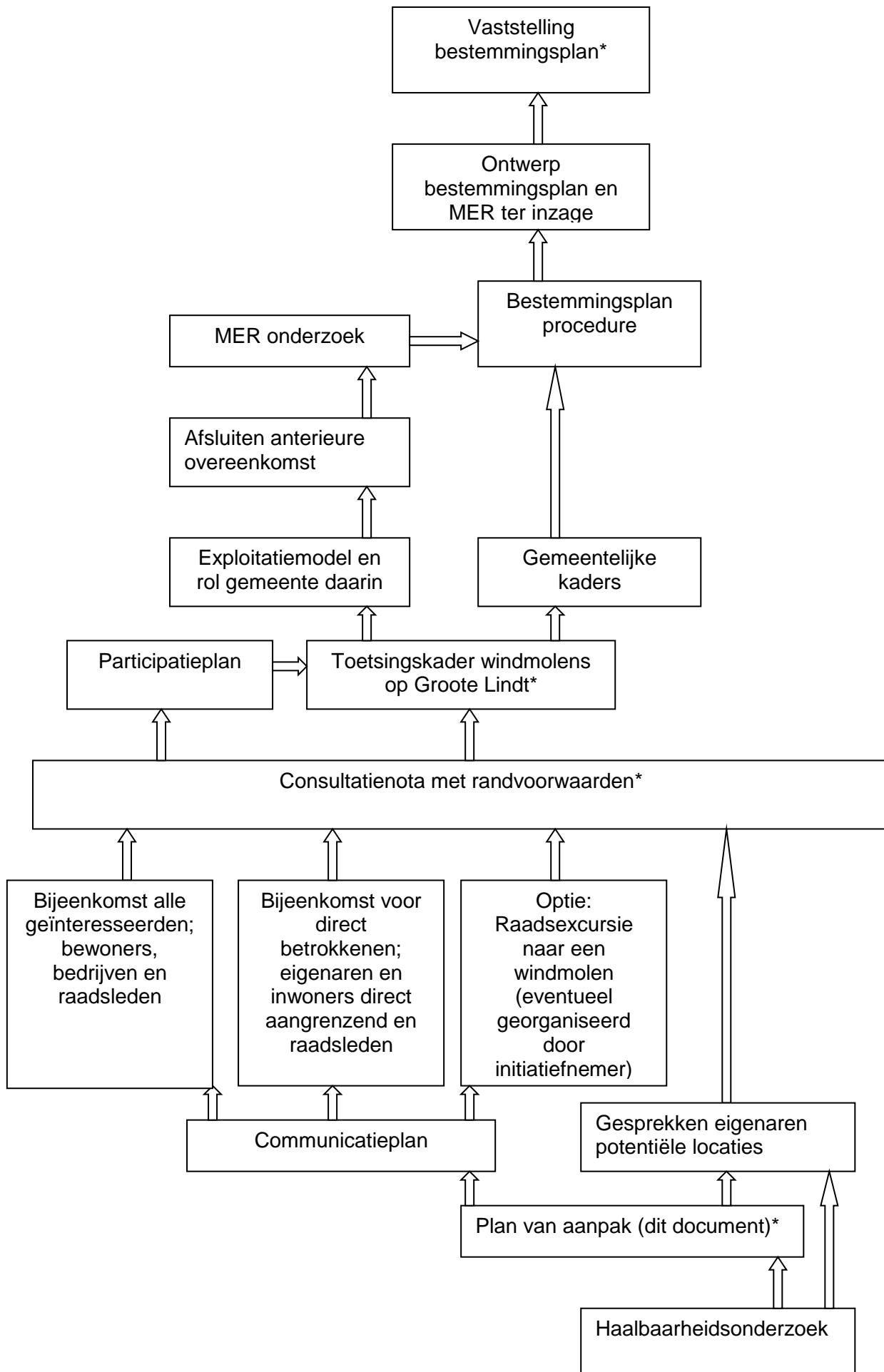
Haalbaarheidsstudie

Zonder een MER-procedure te volgen, zijn op voorhand een aantal locaties binnen de aangegeven contour van de provincie aan te wijzen waarop het niet mogelijk is om windmolens te plaatsen. Dit kan te maken hebben met bijvoorbeeld buisleidingen, nabijheid van bepaalde bedrijven en risicocontouren. We hebben daarom een haalbaarheidsonderzoek laten uitvoeren waarin de mogelijkheden voor het plaatsen van windmolens op Grootte Lindt verkend zijn op basis van relevante (technische) belemmeringen (geluid, slagschaduw, bebouwing, infrastructuur, gasleidingen, hoogspanningslijnen, straalpaden, ecologie, radar en toekomstige ontwikkelingen), externe veiligheid fysieke ruimte en ecologie. Geconcludeerd is dat er enkele locaties binnen Grootte Lindt in eerste instantie geschikt zijn voor het realiseren van windmolens. In de bijlage leest u het gehele onderzoeksrapport.

Door de conclusies van het haalbaarheidsonderzoek kunnen we gericht verder met het proces. De volgende stap is het in gesprek gaan met grondeigenaren, wat later in dit document terug komt.

Proces

Er is veel behoefte aan (juiste) informatie omtrent het onderwerp windenergie evenals een scala aan belangen. Deze moeten allemaal een plek krijgen in het te voeren proces. Daarbij heeft de provincie opgedragen (in de intentieovereenkomst) om een participatieplan op te stellen hoe omwonenden kunnen profiteren van de realisatie van windmolens. De gemeenteraad heeft diverse besluitvormingsmomenten in het proces waarop kan worden aangegeven wel of niet door te gaan met het proces om te komen tot de plaatsing van windmolens. Aan de * is te zien op welk moment de gemeenteraad besluitvormend optreedt. Het is overigens niet gebruikelijk dat de gemeenteraad een besluit neemt over de ter inzage legging van een ontwerp bestemmingsplan, maar gezien de omvang van het onderwerp en de uitkomsten van de MER procedure die dan bekend zijn, is het goed om op dat moment ook een beslissing te nemen om wel of niet door te gaan met het voorgenomen proces. Alles meegenomen ziet het proces er als volgt uit:



Fases

Onderstaand per besluitvormingsfase een korte weergave van wat er in deze fase zou moeten gaan gebeuren. Uiteraard kan er gedurende het proces nog van alles gebeuren, waardoor flexibiliteit van bovenstaand schema gevraagd is. De * zijn zogenaamde go / no-go momenten waarop de raad gevraagd wordt om besluitvorming.

1. Gesprekken grondeigenaren

Naar aanleiding van het haalbaarheidsonderzoek, moet verkend worden in hoeverre grondeigenaren bereid zijn om mee te werken aan een mogelijke realisatie van windmolens. Immers, als een eigenaar absoluut geen windmolen op zijn perceel wil, valt die locatie (ook) af. Door verwachtingsmanagement vooraf helder te maken, kan focus worden aangebracht in het verdere proces.

2. Consultatie over windmolens

Om alle belanghebbende actoren op de juiste manier te betrekken, wordt op dit moment gewerkt aan een communicatieplan. In de paragraaf communicatie verderop in dit plan, wordt reeds aangegeven wat de inzet is op het gebied van communicatie. De betrokkenen in dit proces variëren van bewoners en bedrijven die geïnformeerd moeten worden, bedrijven op Groote Lindt wiens grondgebied de mogelijke komst van windmolens betreft tot de input voor de raadsleden om te komen tot randvoorwaarden. Raadsleden worden uiteraard ook volledig geïnformeerd. Een extern bureau zal worden gevraagd vragen uit de raad te beantwoorden, maar ook suggesties aan te dragen over te stellen randvoorwaarden. Een excursie naar een gerealiseerde windmolen is een optie als dat gewenst is. Eventueel kan dit georganiseerd worden door een initiatiefnemer. Ieder geval zullen twee avonden georganiseerd worden: Één voor direct betrokkenen zoals de bedrijven en inwoners in de buurt. De andere voor alle geïnteresseerden. Voor beide avonden worden tevens raadsleden uitgenodigd. Dit alles moet leiden tot een consultatienota waarin de raad gevraagd wordt richtinggevendende uitspraken te doen over (technische) randvoorwaarden en de rol van de gemeente in het verdere proces. Dit aan de hand van de input uit de samenleving. De gemeente zal niet zelf zorgdragen voor de realisatie van de windmolens, maar kan bijvoorbeeld wel deelnemen aan een coöperatief model die initiatiefnemer is. Als hier een uitspraak over gedaan is, kan de initiatiefnemer (op dit moment is dus niet bekend wie en welke vorm dit is) een participatieplan opstellen. Dit is niet alleen een verplichting van de Provincie, maar zorgt ook voor de betrokkenheid van de maatschappij en de mogelijkheid voor eenieder om 'mee te doen' met windmolens.

3. Toetsingskader windmolens op Groote Lindt, inclusief participatieplan

Uit de consultatie over windmolens volgt het gemeentelijk toetsingskader op windmolens op Groote Lindt. De vaststelling van het toetsingskader is een belangrijk moment voor de gemeenteraad. Hierin legt zij vast onder welke voorwaarden windmolens op Groote Lindt gerealiseerd kunnen worden. Ook het communicatieplan maakt hier deel van uit, evenals de opgedane kennis tijdens de informatiebijeenkomsten en de resultaten uit de technische haalbaarheidsstudie. Het participatieplan is tevens onderdeel van ons toetsingskader windmolens. Dit is ook vastgelegd in de intentieovereenkomst met de Provincie:

Participatieplan: plan waarbij is aangegeven via welke participatievormen belanghebbenden in het proces zullen/kunnen worden betrokken (participatie in planning, financiële participatie en/of participatie in exploitatie)

Hiermee kunnen we de rol van belanghebbenden in het vervolgproces borgen. De rol van de gemeente zelf moet daarbij ook omschreven worden: De gemeente zal de windmolens niet zelf realiseren, maar welke rol krijgt zij in het vervolgproces? Wordt de gemeente aandeelhouder of participant in een coöperatief model? Aan wie kennen we überhaupt een rol toe in een coöperatie; alleen aan bewoners, aan bewoners en bedrijven of laten we de

windmolens door commerciële partijen realiseren? Ook de eigenaar van het perceel waar de windmolen(s) zouden moeten komen, speelt een belangrijke rol in het hele proces. Het toetsingskader windmolens moet antwoord geven op deze vragen. Het kader zal goed moeten worden afgestemd met de Provincie omdat zij in eerste instantie uitgaan van technische (on)mogelijkheden vastgelegd in de MER.

4. Bestemmingsplanprocedure inclusief MER

Als het toetsingskader windenergie is vastgesteld, ligt de bal bij de initiatiefnemer. Dit kan een coöperatie zijn in een te bepalen vorm zoals eerder aangegeven. Met de initiatiefnemer wordt een anterieure overeenkomst afgesloten waarin zaken als planschade en kosten voor de onderzoeken bij de initiatiefnemer worden neergelegd. De initiatiefnemer is degene die de gemeente zal verzoeken om windmolens te mogen plaatsen. Hiervoor is een bestemmingsplanwijziging nodig met alle processtappen en benodigde onderzoeken die hierbij komen kijken. Het belangrijkste onderzoek is de Milieu Effect Rapportage om te bezien of de windmolens binnen technisch vastgesteld kaders gerealiseerd kunnen worden. De MER procedure loopt parallel aan de bestemmingsplanprocedure. Om het bestemmingsplan vast te stellen wordt het plan getoetst door de gemeente en de omgevingsdienst. Aan dat laatste zijn kosten verbonden die gedragen moeten worden door de initiatiefnemer. Als de onderzoeken groen licht geven en het initiatief past binnen het door de raad vastgestelde toetsingskader, kan het ontwerp bestemmingsplan en het MER onderzoek voor zes weken ter inzage worden gelegd met de mogelijkheid voor eenieder zienswijze in te dienen. De gemeenteraad wordt schriftelijk geïnformeerd over de terinzagelegging van het ontwerp bestemmingsplan.

5. Vaststellen bestemmingsplan

Samen met de eventuele zienswijzen en de gemeentelijke reactie hierop, wordt de raad voorgesteld het bestemmingsplan vast te stellen. Ondanks dat het MER onderzoek apart ter inzage wordt gelegd, wordt dit niet apart vastgesteld. De uitkomsten en zienswijzen worden als onderdeel van het bestemmingsplan vastgesteld. Tot slot is beroep mogelijk bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Communicatie

De eventuele plaatsing van windmolens op Groote Lindt heeft effect op de omgeving en de mensen die daarin wonen en werken. Met de ondertekende intentieovereenkomst, houdt de gemeente de regie in eigen hand en kan zij via actieve communicatie inspelen op behoeften en signalen vanuit de samenleving. Door de gevoeligheid van het project, is de gemeente er alles aan gelegen om de omgeving actief te betrekken. Bij zowel inhoud als proces en in alle fasen. Zo ook in de huidige verkenningsfase, waarin vooralsnog niet vast staat of er windmolens komen op de beoogde locatie.

Dialogoog en informatieverstrekking

De input vanuit de samenleving is medebepalend voor de vraag of er wel of geen windmolens komen op Groote Lindt. Het primaire doel van communicatie tot volgend voorjaar, is dan ook het uitnodigen tot en faciliteren van interactie met belanghebbenden. Hiermee wordt draagvlak gecreëerd voor het proces om tot een zorgvuldige verkenning en afweging te komen. Naast het bevorderen van de dialoog met de omgeving is heldere informatieverstrekking in alle fasen van belang. Tot aan de vaststelling van het toetsingskader, heeft de communicatie ook als doel het informeren van het gemeentebestuur en het faciliteren van de interne afstemming en het besluitvormingsproces.

Eenduidige beeldvorming: 'alle neuzen dezelfde kant op'

Voor het consistent en geloofwaardig naar buiten treden is intern draagvlak, dus de steun van zowel college als raad, onmisbaar. Het resultaat van alle communicatie-inspanningen is dat gedurende alle fasen een eenduidig beeld ontstaat van zowel inhoud (wat, wanneer en waarom?) als proces (hoe en met wie?). Hiermee samenhangend stellen we voor de communicatie voor verschillende fasen en doelgroepen vast wat wel en niet ter discussie staat.

Strategische uitgangspunten

- *Tijdigheid*: we betrekken belanghebbenden in een vroeg stadium om draagvlak te creëren en achterdocht en hiaten te voorkomen.
- *Transparantie en eerlijkheid*: de gemeente is transparant over zijn intenties en aanpak om te komen tot zorgvuldige afweging en besluitvorming. Hiermee samenhangend zijn we volstrekt helder over de 'lusten en lasten' van potentiële windturbines op Groote Lindt en over de mate van participatie van belanghebbenden.
- *Continuïteit en eenduidigheid*: de gemeente pakt de regie wat betreft de communicatie. We zetten in op het consequent communiceren van heldere (kern)boodschappen via middelen, media en persoonlijke contactmomenten.
- *Participatie en het managen van verwachtingen*: het betrekken van de omgeving betekent goed luisteren, afwegen, terugkoppelen en het managen van verwachtingen. Ruimte bieden voor dialoog staat uiteraard niet gelijk aan 'het krijgen van je zin'.

Aanpak en acties

Om tot een zorgvuldige communicatiestrategie per fase te komen, is gekozen voor de Factor C-methodiek. Ter voorbereiding op de komende twee informatiebijeenkomsten (jan '15) betekent dit voor de communicatie het volgende:

1. Opstellen communicatieplan aan de hand van een actoren- en belangenanalyse (eerste aanzet zomer '14) en de formulering van kernboodschappen per doelgroep. Begin december wordt dit communicatieplan opgeleverd.
2. Vooraf inschatten van de belangrijkste vragen en/of kritiekpunten rond windenergie op Groote Lindt en het formuleren van een eenduidig antwoord hierop (kritiek-repliek).

Organisatie

Planning

Als termijn heeft de provincie overigens meegegeven om voor eind 2015 (minstens) het ontwerp van het aangepaste bestemmingsplan ter inzage te hebben liggen. Op voorhand is het lastig een exacte planning aan te geven, aangezien er veel zaken van invloed kunnen zijn op dit proces (bijvoorbeeld tegenstanders en procedures) en het een gevoelig onderwerp betreft. Toch is het goed een planning te hebben zodat iedereen weet wat we wanneer kunnen verwachten en daar naartoe kunnen werken.

Op basis van de te nemen stappen, ziet de planning er als volgt uit:

November 2014	Haalbaarheidsstudie door extern bureau
December 2014	Vaststellen dit plan van aanpak
Januari 2015	Communicatieplan windenergie en voorbereiden bijeenkomst, informatieavond en excursie
Januari 2015	Gesprekken met bedrijven / grondeigenaren ondersteund door extern bureau
Januari en februari 2015	Vorbereiden informatieavonden
Tweede helft februari 2015	Bijeenkomst, informatieavond en excursie

Maart en april 2015	Consultatienota in gemeenteraad
Mei en juni 2015	Toetsingskader windmolens inclusief ter inzage legging en besluitvorming
Juli - oktober 2015	Bestemmingsplanprocedure en MER: indienen aanvraag door initiatiefnemer en toetsing
November 2015	Behandeling ontwerp bestemmingsplan en MER in college en raad informeren
December 2015	Ontwerp bestemmingsplan en MER ter inzage

Kosten inhuur deskundige

De eventuele realisatie van windmolens brengt veel vragen met zich mee, veelal technisch van aard. In de gemeente beschikken wij niet over deze kennis die gedurende dit proces van belang is. Niet alleen moet de gemeenteraad in staat worden gesteld om kaders te kunnen stellen, maar ook moeten vragen beantwoord worden van raadsleden en anders geïnteresseerden en willen we starten met een haalbaarheidsstudie om focus aan te kunnen brengen in het vervolgproces.

Vervolgens kan een extern bureau ons begeleiden bij de gesprekken met de grondeigenaren. Zij hebben niet alleen de ervaring, maar kunnen ook vragen beantwoorden over de gevolgen en opbrengsten. Aangezien wij zelf niet over deze (technische) kennis beschikken, zal een bureau worden ingehuurd. Bijkomend voordeel is dat zij veel ervaring hebben die zij met ons kunnen delen en waarmee zij kunnen inschatten wat ons te wachten staat.

We hebben twee bureaus gevraagd een offerte uit te brengen voor de begeleiding bij de gesprekken met grondeigenaren, de begeleiding van de informatieavonden en het opstellen van het toetsingskader. We hebben hier een €20.000,- exclusief btw. voor nodig. Dit bedrag wordt gedekt uit bestaand budget (gebiedsontwikkeling Ruimtelijke Ontwikkeling 620200).

Personeel

Naast het externe bureau / (technische) experts zijn uiteraard collega's betrokken:

Bestuurlijke opdrachtgever: Henk Mirck

Ambtelijk opdrachtgever: teamleider beleid en accounts, afdeling ruimtelijke ontwikkeling; begeleiden projectleider en fungeren als back up projectleider. Ingeschatte benodigde uren: 150

Projectleider: begeleiden en bewaken proces, begeleiden extern bureau, schrijven adviesnota's, contactpersoon voor ambtelijk en bestuurlijk opdrachtgever, regio en Provincie. Ingeschatte benodigde uren: 400

Werkgroep:

- Milieu: adviseren en meedenken vanuit vakgebied. Ingeschatte benodigde uren per persoon: 50
- Economie: adviseren en meedenken vanuit vakgebied en fungeren als contactpersoon met name bedrijven Groote Lindt. Ingeschatte benodigde uren: 80
- Communicatie: begeleiden actorenanalyse, opstellen communicatieplan en begeleiden informatieavonden. Ingeschatte benodigde uren: 150
- Bestemmingsplan: uiteindelijk de bestemmingsplanprocedure voeren, maar op voorhand al meekijken en adviseren omdat dit een nieuwe en uitzonderlijke situatie is. Ingeschatte benodigde uren: 300

- Stedenbouw: adviseren en meedenken vanuit vakgebied; 50
- Griffie: contact naar gemeenteraad en begeleiden informatieavonden en excursie. Ingeschatte benodigde uren: 50

Bijlagen

1. VERTROUWELIJK! *Haalbaarheidsonderzoek Windmolens Groote Lindt*, Bosch & Van Rijn, oktober 2014